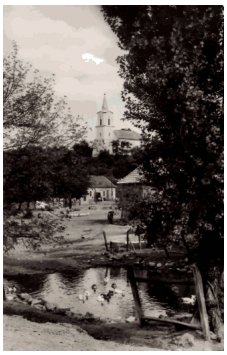
Írta: Fidel István
2012. május 13. vasárnap, 11:21 - Módosítás: 2013. november 19. kedd, 11:13

Egy kicsiny falu a Börzsöny közepén: SZÜLŐFALUM, PERŐCSÉNY- apró emlékeim a háborútól a hatvanas évekig.

4. Perőcsény földrajzi neveiről

A falu egyes területeinek elnevezése nagyon sajátságos volt, és bár minden falunak megvan a maga Alvége meg Felvége, de Perőcsényben nem így nevezték, mert az Alvéget például úgy hívták, hogy **Tésa**…

Ami persze nem azonos a szomszéd faluval, csupán a faluba bevezető egyetlen utcának valamikor még az volt a neve, hogy Tésai út, amit a mi „kulturális forradalmunk” az ötvenes évek táján Kossuth utcára keresztelt ugyan, de én még a mai napig is úgy mondom, hogy a drága, jó nagymamám Tésában lakott (nem Tésán, Tésában!!!).

Érdekes viszont, hogy kimondottan a Felvéget nem nagyon tudnám meghatározni, mert a Piactértől délkeleti irányban elágazó utcát és annak környezetét úgy hívták, hogy Puckó, a délnyugati irányút meg egy darabig a **Szabódomb**, ami aztán kettéágazott, mint Jágerszög és Hosszúsor (*„Husszúsor”*). Ezeket kimondottan lehetett volna Felvégnek nevezni, mert erős emelkedők vezettek errefelé, de én ezt a kifejezést Perőcsényben sohasem hallottam.

Aztán -hogy csak a nagyobb falurészeket említsem- a falu közepét egyszerűen csak **Faluna k** hívták, akkor még szép, szabályos és nagy terjedelmű főterével, amit **Piactérnek** neveztek, és ide vezetett, innen ágazott el a település minden valamire való útja. Ez volt a falu legértékesebb, leghasznosabb része a maga szárazpatakjával, amin a Kishíd vezetett át, hogy amikor nagyobb eső vagy hóolvadás volt, át lehessen menni a patakon. De volt itt egy, a

háború előtt még strandként működő jó kis kibetonozott medence is, amit később már csak a háztartási ruhanemű mosására, libák, tehenek, lovak fürdetésére, no meg a szekerek tisztítására használtak (nem tévesztendő össze a templomdomb alatt lévő stranddal, mert ez még az elmúlt években is fürdőként működött, főleg a holland turisták és a beszármazók jóvoltából, természetesen ingyen!). De a Piactér szépsége, romantikája és alkalmassága már csak ábránd, mert sajnos mára a mindent elnyelő szocialista fejlődési mindezeket eltüntette oda nem illő silány épületeivel.

Tehát az innen kiágazó főbb utcák közül délkeleti irányban az akkor még legszegényebb résznek tartott, - ma már a falu legszebb és legkeresettebb része - inkább hegyoldalas településrészt, a maga kanyargós, szűk utcáival, veszélyes emelkedőivel úgy hívták, hogy **Puc kó** .
Honnan vette ezt a nevet, ma már senki sem tudja, de lehet, hogy a csendes, nyugalmas kuckóra vezethető vissza?

A délnyugati irányban elterülő falurész pedig - mint említettem- Szabódombon túl balra vezető ága a **Jágerszög,** jobbra vezető pedig a **Hosszúsor** nevet kapta, előbbinek talán az lehetett a keresztapja, hogy gazdasági szempontból ez volt a falut körülvevő erdőrész megközelítésének fontos útvonala, és gondolom régebben errefelé lakhattak az erdőkerülők, azaz a jágerek…A Hosszúsor meg talán a hosszú egyenes vonalvezetéséről, ki tudja…

Aztán az ötvenes években elkezdett terjeszkedni a falu, és a múlt elavult, domb- és hegyoldalakba szorult építkezési szokásait felszámolandó, egy teljesen sík, a faluba vezető út tetejéről is mindjárt látható, új házaival a kommunizmus fejlődését messzire kiáltó új településrész alakult ki, amit nemes egyszerűséggel csak **Újsornak** neveztek, és ahová minden tehetős család igyekezett a maga
„kétnagyablakos”
, sátortetős házát felépíteni.

Innen, az Újsorról ágazott le jobbra a **Bikarétre** vezető út, ami tulajdonképpen a falu futballpályája felé, meg a **Kertekaljára** s a **Ré tekre**
vezetett.

Fontos tudni, hogy bár idegenekkel szemben hagyományos és igen erős volt az egész falu összetartása, de még erősebb volt az egyes településrészek közötti, így régebben

meggondolandó volt, hogy egy tésai legény hazakísérjen-e bál után egy puckósi lányt, vagy menjen haza békével, míg mehet…

De ha egy vidéki legény arra vetemedett, hogy egy szebb perőcsényi lányt táncba vigyen, hát annyi villogótekintetű legénnyel találta magát szembe, hogy igyekeznie kellett még világosban hazajutni, mert sokszor még csak falubeli udvarlója sem volt némelyik lánynak, de ha kicsit is csinoska volt, a mi hős fiaink akkor sem adták egykönnyen… Hadd próbálkozzon csak az a jöttment vidéki! Előbb barátkozzon meg valamelyik falubeli ifjúval, igyák meg egyszer-kétszer a pertut –pláne, ha még a **Pincékhez** is elhívták legalább egyszer…-, azután már mindenki elfogadta, s járhatta a táncot virradatig is… Persze csak páratlan lányokkal, de hazakísérgetésről azért még szó sem lehetett! Ahhoz még sok novabort kellett meginnia…